

SNOEZELEN

= Čichat + dřít

VZNIK

- Hledala se možnost jak jedincům s mentálním postižením nabídnout přiměřené aktivity, umožnit jim trávit jejich volný čas a současně je rozvíjet.
- Výraz „snoezelen“ (vyslovuje se snuzelen) je kombinace slov „snuffelen“, to znamená čichat, a „doezelen“, což znamená dřímat.

PODSTATA

- Snoezelen je zvláštní nabídkou k využití času a rozvíjení pro nejtíže postižené lidi.
- Nové zkušenosti.
- Právě u této skupiny postižených lidí se vychází z toho, že při vnímání a poznávání svého okolí jsou odkázáni na primární smyslové vjemy a odpovídající doprovodné pocity a pohyby – ty však v běžném životě nemohou být často správně prožity a zpracovány.

- Smyslových zážitků nemá být mnoho, ale mají být hluboké.
- Snažíme se nabízet podněty selektivně.
- Nabídka podnětů musí být uzpůsobena tak, aby umožňovala člověku prožívat pocity příjemné, libé a nabízela mu i zcela zvláštní zkušenosti, které by v běžném životě nemohl učinit.

ZÁSADY

- Ponechat co nejvíce volnosti a času, aby si sám zvolil, resp. označil, které podněty pociťuje jako příjemné, na co se chce déle soustředit či čím se chce zabývat.
- Postiženého motivují věci v místnosti: materiál a prostředí mají být tak přitažlivé a stimulující, že lidé jsou aktivováni například po něčem sáhnout nebo si lehnout na měkkou matraci. Zároveň by mělo prostředí vyzařovat potřebný klid, aby nejprve umožnilo uvolnění.
- Další zásadou je „nic se nemusí, všechno je dovoleno“.

MÍSTNOST

zvukově odizolována od okolních prostorů
z důvodu maximálního klidu a intimity

V rámci této místnosti je pak možné provádět rovněž jiné terapeutické , podpůrné či rehabilitační činnosti, např. muzikoterapii, aromaterapii, míčkovou masáž , prenatální terapii atp.

NABÍDKA SMYSLOVÉHO VNÍMÁNÍ

- Sluchové vnímání - nabízí zvuky, které postižení mohou slyšet z reproduktorů, ze sluchátek v různých formách.
- Čichové vnímání - slouží výběr z mnoha voňavých předmětů: flakonky s parfémů, mýdla, vonné olejčky atd.
- Hmat - vlněné koberce či plyšová zvířátka, stůl s vodou a pískem, lepenková skříň a umývadlo s pěnou. Osvědčilo se i dlouhé ploché koryto naplněné zčásti drobným štěrkem a zčásti pískem různé zrnitosti, takže se v něm dá chodit, lézt či poslouchat zvuk přesýpaného materiálu.
- Chut' - využívají se misky s jídlem, které chutná slaně, sladce či kysele.
- Zrakové vnímání – tlumené světlo, barevné válce, bublinové válce, různé projekce na zdech, plazmová lampa, světlovodné vlákno, zrcadlo.

Bílý pokoj

- Psychorelaxační místnost, izolována.
- Po zatemnění oken se člověk má přenést do světa zvuků, barev, světel a fantazie.
- 4 základní barvy- červená, modrá, zelená, žlutá a 3 druhy tlačítek.
- Tlačítka- *plošná* – ta mohou snadnou ovládat lidé s těžším pohyb.postižením, *tvarovaná*- pro děti s vadami zraku , páčky *stimulující úchop*.

Co je možné těmito tlačítky ovládat?

- Svítící kobereček, který vypadá jako hvězdné nebe a dává dítěti pocit blízkosti vesmíru.
- Tekutý obraz na stěně, který podle svého charakteru může přizpůsobit radostně, rozvíjet fantazii, dávat pocit jistoty.
- Ultrafialové světlo, jež zvýrazní tlačítka, hadice a barevné tyčky a dá pokoji pohádkový nádech.
- Závěs, jenž sám mění barvu a který odděluje vodní lůžko, na němž můžeme nechat dítě reagovat na změnu podložky při sebemenším pohybu.
- Světelné skvrny na stěnách, které mění svou barvu nebo se roztočí jako sněhové vločky a vybízejí k pohybu.

Ve své podstatě je to poměrně složité technické zařízení, které je zaměřeno na vytváření podnětů pro zrakové a prostorové vnímání, umožňuje uvolnění nebo aktivaci, podle potřeby lze atmosféru dokreslit relaxační hudbou a dalšími zvuky , jako šumění vln, kapky deště, ozvy srdce, které ovlivňují psychiku klientů.

Soubor volně přenosných barevných tlačítek a páček dovoluje jeho návštěvníkům podle jejich možností vstupovat do děje, vytvořit si prostředí odpovídající jejich fantazii náladě a potřebám.

Rozvíjí schopnost zrakové kontroly a cílených pohybů bez nároků na jemnou motoriku, jež je u těžce mentálně postižených nejvíce omezena.

Rozdíly mezi Snoezelenem a Bílým pokojem

Snoezelen

- Není tak technicky zařízený.
- Více podnětů k vnímání.
- Možnost terapeutických, podpůrných či rehabilit.činností.
- Možnost trávení volného času.

Bílý pokoj

- Složitě technické zařízení.
- Zaměřeno na vytváření podnětů pro zrakové a prostorové vnímání.
- Umožňuje návštěvníkům vstupovat do děje, tvořit si své prostředí okolo sebe.
- Tvorba prostředí odpovídající jejich fantazii, náladě a potřebám.
- Rozvoj cílených pohybů.
- Získávání nových prožitků.